

ชื่อ: โครงการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการดูแลคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองระยะแรกเริ่มแบบต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลบัวใหญ่ ครอบครัวและชุมชน อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

บทคัดย่อ

การศึกษากการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการดูแลคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองระยะแรกเริ่มแบบต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลบัวใหญ่ ครอบครัวและชุมชน อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์มีวัตถุประสงค์โครงการ เพื่อศึกษาระบบการดูแลคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองและปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบการรักษาที่โรงพยาบาลบัวใหญ่ เพื่อศึกษาวิธีการดูแลตนเองและปัญหาอุปสรรคในการดูแลตนเองของคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองในระยะแรกเริ่ม เพื่อศึกษาการจัดการดูแลคนพิการและปัญหาอุปสรรคในการดูแลคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองในระยะแรกเริ่มของครอบครัวและชุมชน เพื่อค้นหารูปแบบการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการดูแลคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองระยะแรกเริ่มโดยการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลบัวใหญ่ ครอบครัวและชุมชน และเพื่อค้นหากระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการดูแลคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองระยะแรกเริ่ม โดยการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลบัวใหญ่ ครอบครัวและชุมชน โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองในระยะแรกเริ่มจำนวน 87 คน และกลุ่มครอบครัวคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองในระยะแรกเริ่มจำนวน 87 ครอบครัว รวมทั้งสิ้น 174 คน ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล นำมารวบรวมและสรุปผลการวิจัยระบบการดูแลคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองระยะแรกเริ่มแบบต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมของโรงพยาบาลบัวใหญ่ ครอบครัวและชุมชน

พบว่า กระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพระบบการดูแลคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองระยะแรกเริ่มในส่วนบริการแรกรับคนพิการของโรงพยาบาลบัวใหญ่ เป็นส่วนที่มีความสำคัญในการที่จะช่วยให้คนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองสามารถเข้าการรักษาที่ถูกต้อง เพื่อลดการเกิดความพิการในระยะเริ่มแรก เป็นส่วนที่มีตรวจคัดกรองเพื่อแยกอาการเจ็บป่วยจากโรคต่างๆ รวมทั้งโรคหลอดเลือดสมองที่มักจะมีภาวะของการอ่อนแรงแขนขา ปากเบี้ยว ลิ้นแข็ง พูดไม่ชัด และแยกระดับความรุนแรงของโรคด้วย ซึ่งในจุดนี้จะเริ่มจากการประเมินคัดกรองของพยาบาลบริเวณตึกผู้ป่วยนอก จากการสังเกตการชักประวัติ ตรวจร่างกายของคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมอง เมื่อแน่ใจว่าเป็นโรคหลอดเลือดสมองแล้วจะมีการส่งคนพิการไปยังตึกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน เพื่อให้แพทย์ตรวจประเมินคนพิการต่อไป

เมื่อคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองที่ถูกส่งมาจากตึกผู้ป่วยนอกมาถึงตึกอุบัติเหตุและฉุกเฉิน แพทย์จะทำการตรวจประเมินร่างกายและซักประวัติคนพิการตามแนวทางการตรวจประเมินและรักษาโรคหลอดเลือดสมอง เมื่อแน่ใจว่าเป็นโรคหลอดเลือดสมอง จะมีการเตรียมคนพิการเพื่อส่งต่อไปรับการรักษายังโรงพยาบาลประจำจังหวัด ทั้งการติดต่อประสานงานกับโรงพยาบาลปลายทาง การลงบันทึกข้อมูลที่สำคัญที่ใช้ในการส่งต่อ (ใบส่งตัว) การจัดเตรียมเครื่องมือและพาหนะให้มีความเหมาะสมและพร้อมใช้งานในการส่งต่อคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมอง ถ้าคนพิการมีความรุนแรงของโรคสูงจะมีพยาบาลเดินทางไปพร้อมกับการนำส่งต่อคนพิการ ในการส่งต่อคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองแต่ละรายนั้นจะมีอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้คือ ถ้าคนพิการมีระยะเวลาในการเกิดอาการจากโรคหลอดเลือดสมองไม่เกิน 4.5 ชั่วโมง โดยจะนับตั้งแต่เริ่มมีอาการผิดปกติจากโรคหลอดเลือดสมองจนกระทั่งส่งต่อไปถึงโรงพยาบาลประจำจังหวัด จะมีการส่งต่อคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองเข้าสู่ระบบการส่งต่อเร่งด่วนของโรงพยาบาลประจำจังหวัด ซึ่งจะมีการส่งต่อคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองไปยังโรงพยาบาลประจำจังหวัดทันที

เมื่อคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองถูกส่งตัวกลับมาจากโรงพยาบาลประจำจังหวัด จะต้องกลับมาพักรักษาตัวต่อในตึกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลบัวใหญ่ทุกราย เพื่อสังเกตอาการและรับการรักษาที่เหมาะสม รวมทั้งการให้ความรู้และคำแนะนำที่จำเป็นจากทีมสหสาขาวิชาชีพ โดยมีกระบวนการในการดำเนินงาน โดยแพทย์ จะเป็นผู้ที่ทำการวินิจฉัยและคัดแยกความรุนแรงของคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองในการส่งเข้ารับการพักรักษาตัวต่อในตึกผู้ป่วย มีการวางแผนในการรักษาทางการให้ยา สารน้ำ การตรวจวิเคราะห์ผลทางห้องปฏิบัติการต่างๆ เพื่อให้มีความเหมาะสมแก่คนพิการในแต่ละราย

จากนั้นพยาบาลประจำตึกจะมีการให้การดูแลทางการพยาบาล โดยมีการใช้แบบฟอร์มประเมินภาวะทางสุขภาพของคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองให้มีความครอบคลุมกับปัญหาที่คนพิการแต่ละรายมี เมื่อพบว่าคนพิการมีปัญหาทางด้านใดก็จะติดต่อประสานกับบุคลากรในทีมสหสาขาวิชาชีพที่มีความชำนาญในด้านนั้นๆ เพื่อให้ทีมสหสาขาวิชาชีพได้เข้ามาประเมิน ให้การดูแลรักษาคนพิการและให้ความรู้ แนะนำแก่ครอบครัวของคนพิการ เมื่อพบว่าคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองมีภาวะของการลดลงการทำงานสมรรถภาพทางร่างกายจากการมีภาวะอ่อนแรงของกล้ามเนื้อในส่วนต่างๆ ของร่างกาย ทั้งการอ่อนแรงกล้ามเนื้อในการกลืนอาหาร การมีปากเบี้ยว การอ่อนแรงแขนขา การไม่สามารถลุกหรือหยิบตัวเองได้ พยาบาลประจำตึกจะมีการประสานงานกับนักกายภาพบำบัดให้เข้ามาตรวจประเมินและรักษา เพื่อช่วยในการฟื้นฟูสมรรถภาพของคนพิการในแต่ละราย รวมทั้งการให้ความรู้และสอนวิธีการดูแลคนพิการแก่ผู้ดูแลหลัก และครอบครัวของคนพิการ ซึ่งนักกายภาพบำบัดจะมีการกระตุ้นสร้างพลังให้แก่คนพิการและญาติโดยการฝึกการฟื้นฟูสมรรถภาพจากสิ่งที่คุณพิการสามารถทำได้ก่อนที่จะค่อยๆ เพิ่มความยากในการทำแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองแต่ละราย รวมทั้งยังมีการวางแผนในการฟื้นฟูสมรรถภาพร่วมกับคนพิการและครอบครัว และเมื่อพบว่าคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองมีภาวะทางสุขภาพจิต ทั้งการมีภาวะซึมเศร้า ภาวะเครียด ภาวะปฏิเสธ

ภาวะวิตกกังวล พยาบาลประจำตึกจะมีการประสานงานกับนักจิตวิทยาให้เข้ามาประเมินภาวะทาง
สุขภาพจิต โดยการใช้แบบประเมินต่างๆ การรับฟังและให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่คนพิการและ
ครอบครัว เพื่อช่วยบรรเทาและบำบัดภาวะซึมเศร้า ภาวะเครียด ภาวะปฏิเสธ ภาวะวิตกกังวลเหล่านั้น
ที่คนพิการและครอบครัวกำลังเผชิญอยู่ นอกจากนี้ยังมีการให้กำลังใจและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ให้คน
พิการและครอบครัวสามารถนำไปใช้ในการจัดการกับภาวะทางอารมณ์ เมื่อเกิดสถานการณ์การ
เปลี่ยนแปลงทางสุขภาพจิตในทางลบได้ พบว่าคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองมีภาวะทางสุขภาพจิต
ทั้งการเปลี่ยนวิธีการในการรับประทานอาหารจากทางปากเป็นการใส่สายให้อาหารทางจมูก การมี
ภาวะแทรกซ้อนจากโรคประจำตัวอื่นๆ พยาบาลประจำตึกจะมีการประสานงานกับโภชนาการให้เข้ามา
ประเมินภาวะทางโภชนาการแก่คนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองในแต่ละราย โดยถ้ามีการเปลี่ยนวิธีการ
ในการรับประทานอาหารจากทางปากเป็นการใส่สายให้อาหารทางจมูก โภชนาการจะมีการนัดครอบครัว
ของคนพิการเพื่อสอนวิธีในการทำอาหารทางสายยางให้มีความเหมาะสมกับปริมาณพลังงานที่เหมาะสม
แก่คนพิการแต่ละราย ถ้ามีภาวะแทรกซ้อนจากโรคประจำตัวอื่นๆ เช่นเบาหวาน ความดันโลหิตสูง
โรคไตวาย โภชนาการจะมีการแนะนำและสอนถึงส่วนประกอบของอาหารที่สามารถนำมาปรุงให้กับ
คนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองได้อย่างเหมาะสม

เมื่อพบว่าคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองมีปัญหาหรือข้อสงสัยของการรับประทานยา พยาบาล
ประจำตึกจะมีการประสานงานกับเภสัชกรให้เข้ามาประเมินและแนะนำวิธีการรับประทานยาที่ถูกต้องแก่
คนพิการและครอบครัว เพื่อลดปัญหาในการรับประทานยาผิดวิธี หรือการหลงลืมการรับประทานยาของ
คนพิการ ในขณะที่คนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล พยาบาลประจำตึก
จะมีการประสานงานกับทีมเยี่ยมบ้านให้เข้ามาประเมินปัญหาของคนพิการและแนะนำครอบครัวในการ
เตรียมความพร้อมก่อนกลับบ้าน เมื่อคนพิการได้รับอนุญาตให้กลับบ้านจากแพทย์ประจำโรงพยาบาลแล้ว
ใหญ่แล้ว ครอบครัวจะมีการกลับไปเตรียมปรับปรุงสภาพบ้านให้มีการเอื้อต่อการดูแลคนพิการจากโรค
หลอดเลือดสมอง และจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการดูแลคนพิการตามความจำเป็นและรายได้ของ
ครอบครัวตามคำแนะนำของทีมสหสาขาวิชาชีพในโรงพยาบาลบวใหญ่ได้ให้คำแนะนำ รวมทั้งทาง
โรงพยาบาลบวใหญ่ยังสนับสนุนให้ทีมเยี่ยมบ้านที่ประกอบไปด้วยบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความรู้ความ
ชำนาญต่อปัญหาในแต่ละด้านของคนพิการได้ลงเยี่ยมคนพิการจากโรคหลอดเลือดสมองที่บ้านของ
คนพิการนอกจากนี้ทางทีมเยี่ยมบ้านของโรงพยาบาลบวใหญ่ยังได้มีการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่
ที่เกี่ยวข้องในชุมชนที่มีคนพิการที่ต้องได้รับการเยี่ยมบ้านก่อนมีการลงเยี่ยมบ้านจริง เพื่อนำปัญหาที่
คนพิการและครอบครัวประสบปัญหาอยู่มาหาแนวทางช่วยเหลือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในชุมชน